

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/83/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117221895
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117221895.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Jarmočná 3204/3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka Mgr. C. Z., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U. Z. XXX, právne zastúpená: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka, so sídlom SNP 10, Hlohovec, otec A. B., narodený XX.X.XXXX, bytom R. XXX/XX, S., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Kišac, advokát, so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti výroku II., III., V. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018 a o odvolaní matky proti výroku II., IV, V., VII. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14P/11/2017-142 zo dňa 15.6.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII. a v závislom výroku VIII. r u š í a vec mu v r a c i a v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. maloletého J. s účinnosťou od 14.11.2017 zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach, výrokom II. otca zaviazal platiť výživné na maloletého J. v celkovej výške 250,- Eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2017, a to tak, že sumu 200,- Eur ako bežné výživné sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 50,- Eur určenú na tvorbu úspor sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred na osobitný účet maloletého, výrokom III. matku zaviazal do 15 dní od vyhlásenia rozsudku zriadiť v prospech maloletého osobitný účet v banke a oznámiť otcovi číslo účtu a banku, v ktorej zriadila pre maloletého osobitný účet, s tým, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého je potrebný súhlas súdu, výrokom IV. rozhodol, že otec nemá nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018, výrokom V. rozhodol, že nedoplatok na zročnom výživnom určenom na tvorbu úspor za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 v sume 328,33 Eur je otec povinný zaplatiť v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na osobitný účet maloletého zriadený matkou, výrokom VI. styk otca s maloletým neupravil, výrokom VII. vo zvyšku návrh matky zamietol a výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 3, 4, § 25 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, § 63 ods. 1 až 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 52, § 58 Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z skutkových zistení, že rodičia spolu nežijú v jednej domácnosti, pretože matka aj s maloletým žije v domácnosti so svojou matkou a s plnoletým bratom a otec v čase, keď sa zdržuje na území Slovenskej republiky, žije u svojich rodičov, pričom pred podaním návrhu na súd sa na výkone rodičovských práv a povinností nedokázali dohodnúť. Obaja rodičia súhlasili so

zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, jednak z dôvodu nízkeho veku maloletého a tiež z dôvodu, že otec pracuje v zahraničí, pričom na Slovensko sa vracia na krátku dobu približne raz za 1-2 mesiace. Rodičia zároveň zhodne uviedli, že stretávanie otca s maloletým nateraz nežiadajú upraviť aj s prihliadnutím na vek maloletého a prácu otca v zahraničí, a preto súd prvej inštancie ponechal styk otca s maloletým neupravený. Maloletý je dieťaťom vo veku 8 mesiacov, od narodenia je v osobnej starostlivosti matky, ktorá je s ním na rodičovskej dovolenke. Matka bola v čase podania návrhu na materskej dovolenke a poberala materské v sume 18,49 eur na deň a prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur, počas konania jej zanikol nárok na materské a matka poberať už len rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur a rodinné prídavky na maloletého vo výške 23,68 eur. Otec platí matke príspevok na výživu nevydatej matky v sume 150 eur. Otec pracuje v Nemecku v automobilke ako živnostník, príjem, ktorý mu je mesačne ako živnostníkovi vyplácaný na faktúru je rôzny a pohybuje sa v rozsahu od 1.700 eur až do 3.200 eur.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že je dôvodným určiť výživné pre maloletého v sume 200 eur mesačne. Súd prvej inštancie za opodstatnené a primerané priemerné mesačné náklady na maloletého považoval náklady vo výške 210 eur, strava spolu s príkrom 80 eur, oblečenie 30 eur, plienky 60 eur, kozmetika cca 20 eur, lieky 10 eur, PHM 10 eur. Maloletý nemá vážne zdravotné problémy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky na jeho zdravotnú starostlivosť. Z uvedeného je zrejmé, že prípadné vyššie výživné zo strany otca na maloletého by nebolo maloletým spotrebované, a preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že bežné výživné vo výške 200 eur, ktoré mesačne aj otec sám dobrovoľne uhrádza, je dostačujúce na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie zároveň prihliadal aj na skutočnosť, že matka sa o maloletého osobne stará. Pri určovaní výšky výživovacej povinnosti otca vychádzal predovšetkým z príjmu otca, keď podľa daňového priznania má otec za rok 2017 čistý príjem cca 415 eur mesačne. Súdu prvej inštancie sa tento príjem javil nepomerne nízky vzhľadom na výdavky deklarované otcom, a teda, že uhrádza pôžičku vo výške 200 eur mesačne, rodičom uhrádza nájomné vo výške 150 eur mesačne, sám uhrádza na výživu maloletého sumu 200 eur mesačne. V prípade, ak by otcovi maloletého vychádzal čistý mesačný príjem v sume cca 415 eur, súdu prvej inštancie nebolo je zrejmé, z akého dôvodu odišiel za prácou do zahraničia, keď v obdobnej pracovnej pozícii na území Slovenska v Trnavskom kraji môže dosahovať ďaleko vyšší príjem a nemusel by byť odlúčený od rodiny a mohol by sa vyššou mierou podieľať na starostlivosti o maloletého. Súd prvej inštancie vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe, keď výživné tvorí 20 % - 25 % z príjmu povinného rodiča, ako aj s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa, jeho odôvodnených potrieb určil výživné vo výške 200 eur mesačne, ktorá suma spolu s výživným od matky, pokryje odôvodnené potreby maloletého a zároveň takto stanovené výživné zodpovedá zárobkovým mal súd prvej inštancie určil sumu 50 eur na tvorbu úspor, ktoré bude slúžiť na zabezpečenie prípadných iných nepredpokladaných výdavkov. Otcovi nedoplatok na bežnom výživnom za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 nevznikol, nakoľko v konaní bolo preukázané, že výživné na maloletého v sume 200 eur uhrádzal. V dôsledku určenia výživného odo dňa 14.11.2017 súd prvej inštancie uložil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na tvorbu úspor za obdobie od 14.11.2017 do 31.05.2018 v sume 328,33 eur (t. j. december 2017 až máj 2018 x 50 eur + 28,33 eur ako pomerná časť za mesiac november 2017) zaplatiť v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom nedoplatok je potrebné uhradiť na osobitný účet maloletého zriadený matkou.

5. Súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 nasl. Civilného mimosporového poriadku.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a V. podal odvolanie otec z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že za primeranú výšku výživného pokladá sumu 200 eur, súdom prvej inštancie stanovenú výšku výživného v sume 250 eur pokladá za neprimerane vysokú, ktorá nezodpovedá jeho reálnym majetkovým možnostiam a schopnostiam. Vzhľadom na nízky vek maloletého, jeho aktuálne potreby a otcove reálne schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je súdom prvej inštancie určená výška výživného neadekvátna. Sama matka sa nemá zle, lebo chodí výstredne poobliekaná, upravené vlasy, vymaľovaná, nechty gélové sú na dennom poriadku. Keďže matka býva aj so svojím plnoletým bratom, môže aj on finančne dotovať domácnosť a nemusí matka svojej matke splácať pôžičku. Nesúhlasí s tým, že má maloletému platiť 50 eur mesačne na účet, lebo on maloletému založil poisťku a platí mu ju každý mesiac. Navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otcovi uloží povinnosť platiť výživné na

maloletého vo výške 200 eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2017, ktoré výživné sa otec zaväzuje zaplatiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV., V. a VII. podala odvolanie matka z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) Civilného sporového poriadku a ust. § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. V odvolaní uviedla, že rozhodnutie v napadnutej časti a jeho odôvodnenie neobstoja v kontexte objektívne ustáleného dôkazného stavu, súd prvej inštancie opomenul tú skutočnosť, že voľná úvaha v zmysle príslušnej zákonnej úpravy nie je neobmedzená a taktiež podlieha konkrétnym zákonným inštitútom. Matka totiž účelom preukázania svojich tvrdení predložila v rámci dokazovania všetky dostupné a pre merito veci zásadné (listinné) dôkazy objektívne potvrdené i vykonaním dokazovaním v rámci konania. Otec naopak produkovanými dôkazmi objektívne a dôveryhodne nepotvrdil svoje tvrdenia prezentované v tomto konaní, rozpornými sú najmä jeho tvrdenia o príjme a predložené daňové priznanie. Majetkové pomery, možnosti a schopnosti otca umožňujú určenie vyššej sumy výživného na tvorbu úspor ako 50 eur, a to s poukazom na ustálenú súdnu prax, kedy by mal povinný rodič zo svojho čistého príjmu vynakladať sumu vo výške 20-25% na všetky vyživované deti. Je potrebné prihliadnuť aj na tú skutočnosť, že maloletý býva spolu so svojou matkou, a teda matka sa stará o jeho bytovú situáciu, s čím sú samozrejme spojené výdavky na zabezpečenie bývania, ktoré sa odzrkadľujú jednak v spotrebe vody, elektriny, hygienických potrieb, zabezpečení stravovania, oblečenia, výdavkov v rámci voľného času dieťaťa, pričom je potrebné prihliadnuť nielen na materiálnu, teda finančnú zaťaženosť matky, ale aj na časovú zaťaženosť, kedy matka sa musí venovať tomuto dieťaťu v prípade jeho zdravotných problémov a primerane sa starať aj o jeho spoločenský, kultúrny, športový rozvoj a podobne. Všetky tieto okolnosti a zaťaženosť na strane matky je potrebné preto zohľadniť pri stanovení výšky výživného povinnej osoby. Z ustáleného príjmu otca, ktorý sám potvrdil priemerne mesačne vo výške cca 2.500 eur (2.000 -3.000 eur mesačne), predstavuje výška 20 % sumu 500 eur, výška 25 % sumu 625 eur. S poukazom na vyššie uvedené nie je preto súdom prvej inštancie určené výživné vo výške 200 eur k rukám matky a 50 eur na tvorbu úspor možné považovať za výživné určené v dostatočnej výške a správne. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otcovi uloží povinnosť s účinnosťou od podania návrhu platiť výživné pre maloletého vo výške sumou 600 eur, z toho sumu 450 eur k rukám matky a sumu 150 eur poukazovať na tvorbu úspor, vždy do pätnásteho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky.

8. K odvolaniam rodičov sa vyjadril kolízny opatrovník. Vo vyjadrení uviedol, že sa pridrižiava doterajších vyjadrení a rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny.

9. K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že odvolanie matky pokladá po skutkovej i právnej stránke za nedôvodné. Matke ide len o veľký finančný obnos (v návrhu 450 eur, 150 eur), 150 eur jej už platí ako slobodnej matke, s čím nesúhlasí, lebo toľké peniaze jej nemôže posilať každý mesiac. Sumy 2.000 - 3.000 eur nie sú jeho čistý príjem, čistý príjem má v daňovom za rok 2017 a z toho sa má podľa zákona rátať výška výživného a nie z čísel na faktúrach. Sám založil maloletému poisťku od narodenia na tvorbu úspor a platí ju každý mesiac. Jeho životná úroveň je taká, že je v zahraničí celé dni v práci a v montérkach, ďaleko od rodiny a všetkého, čo má doma. Za primeranú výšku výživného pokladá sumu 200 eur, pričom súdom prvej inštancie stanovenú výšku výživného v sume 250 eur pokladá za neprimerane vysokú, ktorá nezodpovedá jeho reálnym majetkovým možnostiam a schopnostiam. Vzhľadom na nízky vek maloletého, jeho potreby a otcove reálne schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je súdom prvej inštancie určená výška výživného neadekvátna. Zotrvá na svojej požiadavke na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch tak, ako uviedol v odvolaní.

10. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Vo vyjadrení uviedla, že s podaným odvolaním otca nesúhlasí a svoje stanovisko opiera o dôvody, ktoré uviedla v jej odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Skutočnosti uvádzané otcem sa nezakladajú na pravde, sú účelové a tendenčné, sledujú jediný cieľ - prispievať na výživu čo najnižšou možnou mierou.

11. K vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že s tvrdeniami matky v jej vyjadrení nesúhlasí. V celom rozsahu trvá na svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Navrhuje, aby odvolací súd vyhovel jeho odvolaniu proti rozsudku súdu prvej inštancie a odvolanie matky ako nedôvodné zamietol.

12. K vyjadreniu otca k vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Vo vyjadrení zopakovala rovnaké skutočnosti, ako v jej vyjadrení k odvolaniu otca.

13. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniam rodičov sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že stanovenú výšku výživného súdom prvej inštancie v sume 250 eur pokladá za neprimerane vysokú vzhľadom k jeho finančným možnostiam a schopnostiam, ako i odôvodneným potrebám maloletého, teda v rozpore s kritériami danými v ustanovení § 75 Zákona o rodine. Suma 200 eur mesačne je vzhľadom na vek maloletého a na jeho príjmové a majetkové pomery viac než primeraná. Zotrval na svojej požiadavke na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch tak, ako uviedol v odvolaní.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenými osobami - účastníkmi (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), g), h) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII. bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII. a v závislom výroku VIII. zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

15. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody matky a otca predostreté v odvolaní bolo posúdiť vo vzťahu k výrokom o výživnom, či preskúmané rozhodnutie trpí skutkovými a právnymi vadami.

16. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

18. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je

esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenia sa totiž chápu aj z hľadiska práv účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a tieto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok *Helle* proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

19. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k výrokom II., III., IV., V., VII. s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že súd prvej inštancie sa nimi dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie sú zjavné pre rozhodnutie súdu v týchto výrokoch relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k takémuto spôsobu rozhodnutia. Pokiaľ nie je zrejmé, aký právny záver o skutkovom stave veci urobil súd prvej inštancie v rozsúdenej veci vo vzťahu k výrokom II., III., IV., V., VII., teda akú tzv. skutkovú vetu podrobil právnej kvalifikácii, bez odôvodnenia vzťahu medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Vo vzťahu k určeniu výšky výživného súd prvej inštancie uviedol v odseku 30. preskúmaného rozsudku, že vychádzal predovšetkým z príjmu otca, pričom čistý príjem podľa predloženého daňového priznania je suma cca 415 eur mesačne, v ďalšom rozvinul úvahu, že sa mu tento príjem vzhľadom na výdavky javí nízky, ktorú úvahu nedokončil, keďže z nej nevyvodil žiadne závery, potom ustálil bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia pravidelné výdavky otca z peňažného denníka a napokon konštatoval ustálenú súdnu prax, podľa ktorej výživné tvorí 20 % - 25 % z príjmu povinného rodiča. Z obsahu preskúmaného rozsudku nie je zrejmé, akým spôsobom ustálil súd prvej inštancie príjem otca podľa daňového priznania cca (? prečo cca a nie presne) na sumu 415 eur, keďže podľa odvolacieho súdu predstavoval priemerný čistý mesačný príjem otca podľa Daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2017 sumu 396,54 eur (základ dane 4.982,56 eur - daň 224,05 eur : 12 mesiacov). Ďalej z obsahu preskúmaného rozsudku nie je zřejmý zámer súdu prvej inštancie pri posudzovaní peňažného denníka otca. Zákon totiž ukladá súdu priamo povinnosť pri rozhodovaní o výživnom preskúmať dôvodnosť výdavkov uplatnených v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľné položky znižujú daňový základ a následne rozhodnúť, ktoré z nich bolo nevyhnutné vynaložiť a v akom rozsahu v súvislosti so zárobkovou činnosťou povinného. Súd prvej inštancie si však svoju povinnosť preskúmať všetky daňové výdavky otca nesplnil, keď i sám konštatoval, že príjem otca sa mu javí nízky vzhľadom na otcom deklarované mesačné výdavky, vymenoval len pravidelné výdavky (? mesačne), bez toho aby akýmkoľvek spôsobom posudzoval výdavky otca uvádzané v peňažnom denníku. Hoci súd prvej inštancie správne konštatoval súdnu prax pri rozhodovaní o výživnom, z obsahu preskúmaného

rozsudku nie je možné zistiť, z akého konkrétneho príjmu otca pri určovaní výšky výživného vychádzal, tento tam nie je nikde uvedený (? z príjmu z daňového priznania alebo z predpokladaného príjmu a potom v akej výške a pod.). Pochybenie súdu prvej inštancie je i v tom, že určovanie výšky výživného rozdelil na sumu 200 eur ako bežné výživné a na sumu 50 eur ako výživné na tvorbu úspor (odsek 30., 31.). Výška výživného je len jedna (v preskúmanom prípade súdom prvej inštancie určená na sumu 250 eur) a vo vzťahu k tejto celkovej výške výživného platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20 - 30 % jeho priemerného mesačného čistého príjmu. Navyše postup súdu prvej inštancie, že na tvorbu úspor určil z výživného práve sumu 50 eur, nie je žiadnym spôsobom v odseku 31. preskúmaného rozsudku odôvodnený, keďže len strohé konštatovanie, že s poukazom na zistený príjem otca (? aký príjem, resp. v akej výške) je odôvodnený postup podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, nie je postačujúce. Vo vzťahu k výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti matke zriadiť osobitný účet maloletého nezostáva odvolaciemu súdu opakovane skonštatovať, že preskúmaný rozsudok postráda akékoľvek zdôvodnenie.

21. Napokon pozornosti odvolacieho súdu neunikla ani nesprávna formulácia napadnutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie. Vo vzťahu k preskúmaným výrokom o výživnom sa žiada uviesť, že i formulácia súdu prvej inštancie „otec sa zaväzuje“, „matka sa zaväzuje“ je nesprávna. Súd prvej inštancie totiž uložil rodičom povinnosť, a to otcovi uložil povinnosť platiť výživné a matke uložil povinnosť zriadiť osobitný účet a tomu mala zodpovedať aj formulácia výrokov súdom prvej inštancie. Súdom prvej inštancie zvolená formulácia by prichádzala do úvahy nanajvýš pri uzavretí rodičovskej dohody alebo súdneho zmieru. Účastníkmi konania v prejednávacom prípade sú otec, matka, maloletý (zastúpený kolíznym opatrovníkom), ktorí sú v záhlaví označení menom, priezviskom, dátumom narodenia, bydliskom. Napriek tomu, že potom je dostatočným vo výroku rozsudku označovať účastníkov konania ich procesným postavením (matka, otec, maloletý), súd prvej inštancie maloleté dieťa označuje dvomi spôsobmi, a to raz ako maloletý J. (označovanie maloletého dieťaťa menom i vo výroku prichádza do úvahy v prípade dvoch a viacerých detí zúčastnených na konaní), potom ako maloletý. Pre prehľadnosť a jednotnosť je rozhodne postačujúce účastníkov konania (bližšie označených v záhlaví rozsudku) označovať len matka, otec a maloletý.

22. Nesprávnym je i výrok VII. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku návrh matky zamietol. Podľa odseku 32. preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výživného požadovaného matkou nad priznaný rozsah, teda o určenie výživného v sume 350 eur. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku), súd nie je viazaný návrhom účastníkov konania uvedených v návrhu na začatie konania (§ 40 Civilného mimosporového poriadku). Pokiaľ teda Civilný mimosporový poriadok v osobitnej časti pri vymedzení jednotlivých druhov konaní nedeklaruje, že konanie možno začať len na návrh, môže sa toto konanie začať aj bez návrhu. Konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, vrátane konania o výžive maloletého, nepochybne patrí ku konaniam, ktoré je možno začať aj bez návrhu (§ 111 a nasl. Civilného mimosporového poriadku). V takýchto prípadoch výrok rozhodnutia preto neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, keď z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol odlišne od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania. Súd prvej inštancie nebol viazaný navrhovanou výškou výživného zo strany matky, pričom nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, postačuje, že sa mohlo začať aj bez návrhu. To je aj dôvod, pre ktorý je uvedený výrok VII. nadbytočný a nemal byť pojatý do výroku preskúmaného rozsudku.

23. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

24. Podľa § 63 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že

výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, byvaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

27. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

28. Z obsahu spisu v prejednávanej veci však nemožno vyvodiť, že by súd prvej inštancie posudzoval vec dôsledne, a že by tomu dostatočne prispôbil i postup pri dokazovaní. Vykonané dokazovanie o pomeroch rodičov a maloletého nezodpovedá tomu, aby na jeho základe mohol byť súdom prvej inštancie vyslovený záver o určení povinnosti otca platiť výživné na maloletého vo výške 250 eur mesačne. Súd prvej inštancie sa nie dostatočne sústredil na zistenie príjmov rodičov, najmä otca, ako i na zistenie životnej úrovne rodiny, na zistenie príjmov spolužijúcich osôb rodičov. Súd musí bližšie skúmať i potreby maloletého dieťaťa v zmysle už uvedených kritérií. Pri posudzovaní otázky, čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa. Položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú, ale aj tie, ktoré sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov

v roku, je nutné uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac, nepravidelné platby sa na jednotlivé mesiace rozpočítavajú tak, že celková úhrada každého nákladu sa vydolí dvanástimi mesiacmi a k pravidelným mesačným nákladom sa pripočíta iba suma zodpovedajúca výške mesačného príspevku, pričom spoločné náklady rodiny zabezpečenie bývania sa do nákladov dieťaťa započítavajú vo výške pripadajúcej na jedného člena rodiny.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, je komplexne vyhodnotiť pomery rodičov dieťaťa, zistiť dôsledne príjmy rodičov a spolužijúcich osôb, ale aj výdavky rodičov a maloletého. V zmysle vyhľadávacej zásady, vzťahujúcej sa na nesporné konania, je potrebné objektivizovať príjmy a ustáliť zárobkové a majetkové pomery rodičov, preukázaním ich pravidelných a nepravidelných príjmov a výdavkov. Okrem príjmov a výdavkov majetkové pomery rodičov ovplyvňuje aj vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, hnutelným veciam vyššej hodnoty, peňažné prostriedky na účtoch v peňažných ústavoch. Pomery v domácnosti sú tiež ovplyvňované spolužitím s inými osobami.

30. Súd prvej inštancie vo vzťahu k výživnému náležite nezistoval všetky relevantné okolnosti pre rozhodnutie o povinnosti otca platiť výživné na maloletého práve vo výške 250 eur, pričom nevykonal i ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu.

31. V súhrne vzhľadom na uvádzané sa tak vec vo vzťahu k výrokom II., III., IV., V., preskúmaného rozsudku dostala do takej polohy, v ktorej by náprava pochybení súdu prvej inštancie vyžadovala takú mieru ingerencie odvolacieho súdu, ktorá by v skutočnosti mala za následok aj nahrádzanie činnosti súdu prvej inštancie (úlohou odvolacích súdov napriek preneseniu na ne určitých činností vyžadovaných skôr od súdov prvej inštancie je totiž stále prieskum správnosti rozhodnutí súdov prvej inštancie s prípadným doplnením dokazovania a nie vykonávanie základného dokazovania).

32. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VII., vrátane závislého výroku VIII. o náhrade trov konania, zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

33. Žiada sa dodať, že u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, ani vady prvoinštančného konania, preto bolo nutné tento rozsudok vo zvyšnej časti zrušiť a otvoriť súdu prvej inštancie procesný priestor pre vydanie nového rozhodnutia, ktoré nebude postihnuté zmieneným deficitom. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

34. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne vec v zrušených výrokoch posúdiť, vrátane doplnenia dokazovania v naznačenom smere, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty oboch rodičov, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (ktoré uvedie aj v odôvodnení rozsudku) a potom po zvážení všetkých preukázaných okolností daného prípadu vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

35. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).